

7/929

T.C.
BAŞBAKANLIK
Hazine Müsteşarlığı

SAYI : B.02.1.HZN.0.08.09.00-4060/
KONU: Soru Önergesi

31.12.07* 57627

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İLGİ : 3 Aralık 2007 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02/1888 sayılı yazınız.

İlgi yazınızda bahse konu, Kırklareli Milletvekili Sayın Fevzi Topuz tarafından tevcih edilen 7/929 sayılı yazılı soru önergesinin sureti ekli olarak gönderilmiş ve süresi içinde cevaplandırılması talep edilmiştir.

Söz konusu soru önergesi ile ilgili olarak Hazine Müsteşarlığınca hazırlanan cevap metni ilişikte sunulmaktadır.

Bilgileri ile gereğini arz ederim.



Mehmet Şimşek
Devlet Bakanı

EK:

Yazı (1 adet-2 sayfa)

DAĞITIM:

Bilgi: Başbakanlığa

**KIRKLARELİ MİLLETVEKİLİ SN. FEVZİ TOPUZ'UN 7/929 SAYILI ÖNERGESİNE
İLİŞKİN HAZİNE MÜSTEŞARLIĞININ YANITI**

Hazine Müsteşarlığı aracılığı ile yerel yönetimlere kullandırılan yabancı kaynaklı hibeler Dünya Bankası ile hükümetlerarası mali ve teknik işbirlikleri çerçevesinde Alman Kalkınma Bankası'ndan (KfW) sağlanmaktadır.

Dünya Bankası'ndan başta kurumsal kapasite oluşturma ve hukuki altyapının güçlendirilmesi ve proje hazırlık çalışmalarına teknik destek sağlamak üzere çeşitli amaçlar için hibe sağlanabilmektedir. Ayrıca, özellikle çevre ve doğal kaynakların korunması gibi belirli tematik alanlarla sınırlı olmak üzere doğrudan proje finansmanı amacıyla hibe kullanımı da söz konusu olabilmektedir. Genellikle, Dünya Bankası kanalıyla sağlanan bu hibelerin asıl kaynağı, çeşitli donör ülke ve kuruluşların yaptıkları katkılarla oluşturulan fonlardır. Dünya Bankası, bu fonların talep eden düşük veya orta gelir grubundaki ülkelere kullandırılmasına aracılık etmektedir. Söz konusu fonlar, fonun kuruluş amacına uygun alanlarda kullandırılmak üzere, ya doğrudan Dünya Bankası yönetimine verilmekte veya Banka, UNDP ve UNEP gibi diğer uluslararası kuruluşlarla birlikte bu hibe fonlarının yönetimine iştirak etmektedir. Ülkemizin sıklıkla yararlandığı hibe fonlarının başlıcaları aşağıda belirtilmiştir.

- 1) Dünya Bankası Yönetimindeki Hibeler
 - Kurumsal Gelişim Fonu (IDF)
 - Japon Politika ve İnsan Kaynakları Geliştirme Fonu (PHRD)
- 2) Dünya Bankası'nın Yönetimine İştirak Ettiği Hibe Programları
 - Küresel Çevre Fonu (GEF)
 - Montreal Protokolü Çok Taraflı Fonu Hibeleri

GEF ve Montreal Protokolü'nden sağlanan hibeler bağımsız proje finansmanı ve ek finansman amaçlı kullanılırken, diğer hibeler genellikle proje hazırlıklarının finansmanı için kullanılmaktadır.

Dünya Bankası tarafından sağlanan hibelerin mali denetimi ile ilgili olarak Hazine Müsteşarlığı adına inceleme ve raporlama yapılması hususlarında halihazırda etkin işleyen bir mekanizma mevcuttur. Dünya Bankası ile imzalanan hibe anlaşmaları kapsamında sağlanan hibelerin mali denetimi, Banka'nın usulleri gereğince yıllık olarak Hazine Kontrolörlerince yerine getirilmektedir.

Hibelerin amaçları dışında kullanım yapabilmek, hibe anlaşmalarında yer alan hükümler nedeniyle ancak ilgili oldukları projelerin veya teknik çalışmaların

finansmanında kullanılabilmesi sebebiyle mümkün değildir. Hibelerin kullanım mekanizması hakedişlere bağlanmış olup, hakedişler yapıldıkça hibelerden kullanım gerçekleştirilmektedir.

Dünya Bankası'ndan doğrudan yerel yönetimlere kullandırılmak üzere temin edilmiş bir hibe bulunmamakla beraber Dünya Bankası'ndan sağlanan 'Belediye Hizmetleri Projesi'ne teknik destek vermek amacıyla 4 Mayıs 2004 tarihinde Japon Politika ve İnsan Kaynakları Geliştirme Fonu'ndan (PHRD) 500.000 ABD Doları tutarında hibe sağlanmıştır. Söz konusu hibeye ilişkin tutar İller Bankası tarafından Banka'nın yeniden yapılandırılması ile belediyelerin su, atık su ve katı atık gibi öncelikli yatırımlarının desteklemesine yönelik bir yapının oluşturulmasına ilişkin çalışmalarda kullanılmıştır.

Buna ilaveten, ikili ekonomik ilişkiler kapsamında Almanya ve İspanya hükümetlerinden belediye altyapı projelerinin fizibilite çalışmalarının yürütülmesi için hibe sağlanmaktadır. Diğer taraftan, Alman Kalkınma Bankası (KfW) tarafından altyapı projelerinin finansmanı için sağlanan hibeler de bulunmaktadır. Söz konusu hibeler karşılıksız sağlanmaktadır.

KfW tarafından sağlanan bu tür hibelerin veriliş amacına uygun olarak kullanılıp kullanılmadığı hibeyi veren kuruluş tarafından denetlenmektedir.

Proje finansmanı amacıyla sağlanan hibeler, kullanım mekanizmaları sebebi ile projenin tanımında yer alan mal ve hizmetlerin finansmanı dışında başka bir amaçla kullanılamamaktadır. Diğer taraftan, hibenin amacına uygun olarak kullanılıp kullanılmadığının denetimi hibeyi veren kuruluşca yapılmaktadır.

Sağlanan bir hibeyi veriliş amacı dışında kullandığı tespit edilen bir belediyeye henüz rastlanmamıştır. Ancak, hibenin amacı dışında kullanıldığının tespit edilmesi durumunda hibeden yapılacak olan kullanımlar hibeyi veren kuruluş tarafından askıya alınmaktadır. Diğer taraftan, Müsteşarlığımız ile Belediye arasında imzalanan hibe devir anlaşmalarında söz konusu durumda Belediyenin, hibe anlaşması çerçevesinde kullanılmadığı tespit edilen tutarları, ücret ve giderleri ile birlikte Müsteşarlığa ödemeyi kabul ve taahhüt ettiğine dair bir hüküm bulunmaktadır.